

Tokaj-Hegyalja magyar bortermelői szerint fel kell mondani a tokajiról szóló magyar–szlovák szerződést Hörcsik Richárd, a térség fideszes képviselője egyenesen a szerződés felmondását szorgalmazta az Országgyűlés mezőgazdasági bizottságának ellenőrzési albizottsága minapi ülésén.

Tokaj-Hegyalja magyar bortermelői szerint fel kell mondani a tokajiról szóló magyar–szlovák szerződést Hörcsik Richárd, a térség fideszes képviselője egyenesen a szerződés felmondását szorgalmazta az Országgyűlés mezőgazdasági bizottságának ellenőrzési albizottsága minapi ülésén. Szavaival a borvidék termelői is egyetértenek. Nem csitulnak az indulatok a Tokaj-hegy lábánál a világviszonylatban egyedi bor névhasználatával kapcsolatosan. A térség magyarországi bortermelői – nyilván a pincékben felhalmozódott eladatlan készletek miatt – élesen bírálják a magyar kormányt a 2004 nyarán aláírt szlovák–magyar megállapodás miatt, s annak felmondását szorgalmazzák. A követelésnek a minap Hörcsik Richárd, a térség fideszes képviselője is hangot adott a magyar Országgyűlés mezőgazdasági bizottságának ellenőrzési albizottsága ülésén is. Az indok nem új: a szlovák oldalon a tokaj-hegyaljai terület nagysága merőben eltér az 1908-as bortörvényben meghatározottakhoz képest. Márpedig Trianon előtt a mostani Szlovákia három településén mintegy 260 hektárnyi területen termelt a tokaji, a szerződés viszont már hét községre és 565 hektárra terjedhet ki. A térség borászai is kitartanak amellett, hogy a szlovákiai hegyaljai területen mindössze 250 hektáron lehet minőségi bort termelni. Hörcsik szerint Szlovákia tíz éven belül már 1,3 millió palack tokajit produkálhat, s ezzel próbálkozik majd betörni a világ borpiacára, a valódi tokaji termelők rovására. Indokolatlan félelem Indokolatlan a magyar gazdák félelme – tartják a gazdák a hegyközség szlovák oldalán, arra figyelmeztetve, hogy jelenleg a hét községben csak 380 hektárnyi termő- ültetvény található, a többi csak elvi lehetőség. Ráadásul e területek közül is jó néhány hektár – akárcsak korábban Magyarországon – lekerült a szoknyákra, miközben a magasabban fekvő területek pusztulnak. A bor minőségére vonatkozó kifogásokat is visszautasítják, mondván a hatályos szlovák bortörvény a magyar bortörvény technológiai szabályozását vette át. A tokaj-hegyaljai borvidék hegyközségi tanácsának tagjai az utóbbi hetekben gyakran vendégeskednek a szlovák oldalon, szemlézik az ültetvényeket, kóstolgatják művelőik korábbi évjáratú borait. A meglátogatott nagy termelők közül csak a nagytoronyai Ostrožovie pincészetéről vélekedtek figyelemre méltóan, illetve a szőlőskei egykori állami gazdaság pincéiben tárolt borokra mondták azt, hogy „igazi, hagyományos régi tokajiakat idéző borokat kóstolhattak”. Védjük az érdekeinket A Tokajjal kapcsolatos magyar-szlovák kétoldalú megállapodásban szereplő 565 hektár szakemberek által megszabott minőségi kritériumok alapján lett meghatározva, amelyek azonosak a hatályos

magyar szabályozással. Az új borászati törvény alapján a szlovák tokaji borvidék részeként csak azok a területek lehetnek elismerve, amelyek eleget tesznek ezeknek a feltételeknek – nyilatkozta lapunknak Czajlik Katalin, a földművelési miniszter szóvivője. Szerinte bárminemű, a terület csökkentését célzó javaslatot el kell utasítani, hiszen az ellentmond az immár mindkét országra vonatkozó egységes előírásoknak. Hasonlóképpen egységes a két ország törvényi szabályozása a tokaji bor előállítására, valamint a kötelező minőségi kritériumok területén. Ami a kétoldalú megállapodás megkötését illeti, attól senki sem várta, hogy az egyszeriben megold minden problémát. A Tokaji márkanév hatékony védelme – ismerve a francia, olasz, ausztrál és egyéb követeléseket – azonban egységes fellépést követel, aminek alapvető feltétele az egységes szabályozás. A megállapodás megkötését egyébként az Európai Bizottság is üdvözölte. Czajlik szerint a szerződés felbontásának követelése meglehetősen rövidlátó ötlet, amely végső soron a magyarországi termelőket is károsítaná. Baj van a versenyképességgel Marcinkó Ferenc, a Tokaj-hegyaljai borvidék hegyközségi tanácsának elnöke ugyanakkor azon a véleményen van, hogy a magyar kormány a magyar borászok érdekeit kellene képviselnie, védenie, hiszen a borvidék zászlóshajója, a Tokaj Kereskedőház Rt. is eladási gondokkal küzd. Tokaj-Hegyalján mintegy 14 ezer termelőt regisztrálnak, a kereskedőháznak pedig 2800 borással van szerződése. Nagy kérdőjel, mi lesz a térséggel, ha az Rt.-t privatizálják, nagy valószínűséggel a társaság új tulajdonosai feladják a szociális feladatokat, melyeket az eddig állami tulajdonban lévő társaság vállalt. Márpedig a kis- és elaprózódott termelők jelentős része, akik forgótőke híján megrekedtek a borászati fejlesztésben a 60-as évek szintjén, nem lesznek versenyképesek. Ők állítólag már tavaly is a bő termés jelentős részét szlovák felvásárlóknak adták el, s mindezt igazolás nélkül. Ennek ellenére Marcinkó szerint a szlovákiai tokajik minősége messze elmarad a magyar oldal minőségi boraihoz képest.

A megállapodás semmit nem oldott meg. Árvay János, Tokaj-Hegyalja egyik legelismertebb borásza is úgy véli, a két ország közötti megállapodás „semmit sem oldott meg”. „Félek, a szlovákiai bortermelők abban a tévhitben vannak: attól, hogy a két miniszter aláírt valamit, a két kormány jóváhagyta, a szlovák parlament megalkotta az új bortörvényt, attól nekik holnaptól jobb lesz” – nyilatkozta az Új Szónak a Magyar Bor Akadémia által 2003-ban az Év Bortermelőjének nyilvánított Árvay. „Sajnos arról vajmi keveset hallani, hogy az egyedi bor előállítására, minőségének megtartására óriási befektetéseket igényel, s a legtöbb termelő ilyen tőkével nem rendelkezik.” Árvay saját cégét példának felhozva elmondta, 1999 óta több, mint 1 milliárd forintot fektettek be, de még legalább néhány százmilliót, akár egy milliárdot is fejlesztésre kell fordítania, ha továbbra is a legjobbak közé akar tartozni. „A Tokaj-Hegyaljában működő külföldi érdekeltségű tokaji bortermelő társaságok többsége legalább tíz évig pumpálta vállalkozásába a pénzt, eddig mintegy 50 milliárd forintot, s csak ezután kezdődött meg a ráfordítások lassú megtérülése, a költségek nullázása.” A Pozsony által vállalt minőségmegőrzési garanciákat Árvay azért nem tartja megfelelőnek és elégségesnek, mert „még Tokaj-Hegyalja déli része és mondjuk Tolcsva között is sokszor van eltérés érésben, fakadásban”. Árvay úgy látja, a szlovákiai szőlőtermelők nem készültek fel arra az eshetőségre, hogy rossz esetben akár 10 évig sem írhatják rá a palackra, hogy tokaji. (gyor) ÚJ SZÓ-JELENTÉS